

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІТОПАТОЛОГІЯ»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (90 годин / 3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	014 – Середня освіта
Галузь знань	01 – Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Літвіненко Світлана Григорівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності https://botany.chnu.edu.ua/kolektyv-kafedry/litvinenko-svitlana-hryhorivna/
Контактний тел.	+38(037)531252
E-mail:	s.litvinenko@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=283
Консультації	

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студенти отримують теоретичні знання про симптоми хвороб культивованих і дикорослих рослин, вивчають методи діагностики рослинних хвороб та ознайомлюються із системою заходів боротьби з хворобами рослин. Студенти набувають умінь за типовими симптомами діагностувати хвороби рослин методами макроскопічного і мікроскопічного аналізів, використовуючи при цьому живий і фіксований матеріал уражених органів рослин; розпізнавати хвороби рослин за характерними ознаками, навчаються розробляти ефективні заходи профілактики та боротьби із хворобами рослин.

Набуті студентами компетентності допоможуть у їхній подальшій педагогічній діяльності – при організації куточка живої природи, пришкільної навчально-дослідної ділянки, так і під час проведення екскурсій, організації пошуково-дослідницької діяльності учнів.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів знань щодо видового складу, морфологічних та екологічних особливостей збудників хвороб деревних і трав'янистих рослин, вивчення причин захворювань і поширення хвороб рослин, встановлення ролі екологічних факторів у розвитку хвороб, вивчення шкідливості рослинних хвороб, планування комплексної системи заходів профілактики і боротьби з хворобами рослин з урахуванням середовищезбережувальних та здоров'язбережувальних принципів; набуття навичок діагностики хвороб рослин за комплексом симптомів.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. Поняття про хвороби рослин і патологічні явища. Неінфекційні хвороби рослин. Бактерії, віруси, фітоплазми як збудники хвороб	
Тема 1	Фітопатологія як наука. Поняття про хвороби рослин та патологічний процес явища
Тема 2	Неінфекційні хвороби рослин
Тема 3	Бактеріальні хвороби рослин
Тема 4	Вірусні та фітоплазмові хвороби рослин.
МОДУЛЬ 2. Хвороби рослин, спричинені грибоподібними організмами та справжніми грибами. Захист рослин від хвороб	
Тема 5	Хвороби рослин, спричинені ооспоровими грибами
Тема 6	Хвороби рослин, спричинені сумчастими грибами
Тема 7	Хвороби рослин, спричинені базидієвими грибами
Тема 8	Методи і засоби захисту рослин від хвороб

Тематика практичних занять

№	Назва теми
1	Хвороби плодових культур
2	Хвороби ягідних культур
3	Хвороби хвойних деревних рослин
4	Хвороби листяних деревних рослин
5	Хвороби бульбоцибулинних і цибулинних декоративних рослин
6	Хвороби декоративних багаторічних рослин
7	Хвороби, спричинені квітковими рослинами – паразитами і напівпаразитами
8	Неінфекційні та інфекційні хвороби кімнатних рослин

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

- словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь)
- наочні: ілюстрація зображень, гербарних та живих зразків уражених рослин; презентації;
- практичні: ідентифікація інфекційних та неінфекційних хвороб рослин; ідентифікація збудників інфекційних хвороб рослин; опис симптомів рослинних хвороб;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань;
- проблемно-пошукові методи (на основі аналізу біологічних та екологічних особливостей збудників хвороб рослин й аналізу життєвих циклів розвитку збудників дібрати оптимальні методи профілактики і боротьби з хворобами рослин);
- екскурсії у ботанічний сад Чернівецького національного університету, парки м. Чернівці з метою виявлення рослин, уражених хворобами, та ідентифікації цих хвороб.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

- усна відповідь на практичному занятті
- письмове тестування
- письмова відповідь (під час модульного контролю)
- дослідницька робота студента.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chemivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Марков І. Л. Практикум із сільськогосподарської фітопатології : навч. посібн. Київ: ННЦ Ін-т аграр. економіки, 2011. – 527 с.
2. Фітопатологія. Конспект лекцій (вид.2-е, випр. і доп.) / уклад.: С. Г. Літвіненко, В. В. Буджак. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2022. 92 с. Буджак В.В., Літвіненко С.Г. Фітопатологія: навч. посібник. Чернівці, 2016. 400 с.
3. Довідник із захисту рослин / Л.І. Бублик, Г.І. Васечко, В.П. Васильєв та ін.; за ред. М.П. Лісового. Київ: Урожай, 1999. 744 с.
4. Хвороби листяних деревних рослин (атлас-довідник) / уклад.: В. В. Буджак, С. Г. Літвіненко. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2014. 40 с.
5. Хвороби хвойних рослин (атлас-довідник) / уклад.: В. В. Буджак, С. Г. Літвіненко. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2014. 40 с.
6. Рослини-паразити та напівпаразити (атлас-довідник) / уклад.: В. В. Буджак, С. Г. Літвіненко. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2014. 32 с.
7. Plant pathology / George N. Agrios. Elsevier Academic Press, 2005. 919 p.
8. <http://www.indexfungorum.org/Names/Names.asp> (Мікологічна база даних)